

ACTUAL PROBLEMS OF SCIENCE AND PRACTICE

ВЗАЄМОДІЯ ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТА В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Томашевська М. О.

аспірант кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти,
Мукачівський державний університет

Дистанційна освіта завойовує чільне місце поряд зі стаціонарною, заочною та іншими формами навчання. Однією з переваг дистанційного навчання є соціальна рівноправність, рівні можливості одержання освіти незалежно від місця проживання, стану здоров'я, елітарності і матеріального забезпечення того, хто навчається, дає можливість задовольнити в повному обсязі освітні потреби різних верств населення.

Ефективність діалогу між викладачем і студентом обумовлюють: зміст курсу, чинники середовища (розмір навчальної групи: діалогів буде більше між викладачем і одним суб'єктом навчання, ніж між групою); засоби комунікації (якщо обмін інформацією між викладачем і студентом здійснюється за допомогою електронної пошти, діалог уповільнюється і є високоструктурованим, бо відбувається у письмовій формі; інтенсивність діалогу вища при навчанні за допомогою телеконференцій, у процесі яких викладач відповідає на запитання студентів, які зі своєї ініціативи збагачують діалог).

У дистанційному навчанні наявні майже всі традиційні способи взаємодії між викладачем і студентами. Сучасні засоби телекомунікацій відкривають перед студентами такі самі можливості, як і під час очних навчальних контактів, а нерідко істотно їх розширюють.

У процесі дистанційного навчання реалізуються такі форми взаємодії:

1) студент – навчальний матеріал. Передбачає взаємодію студента зі змістом того, що пропонується для вивчення. Кожний суб'єкт навчання має набути навички конструювання, збагачення своїх знань. Студент, який навчається дистанційно, відзначається більш активною пізнавальною діяльністю (уміє конструювати власні знання), ніж той, хто засвоює матеріал у процесі особистісного контакту з викладачем.

2) студент (суб'єкт навчання) – викладач. Після отримання студентами навчального матеріалу викладачі надають їм допомогу в його опануванні, стимулюючи їхній інтерес до навчання, підвищуючи мотивацію; організовуючи практичну діяльність, що базується на опанованих теоретичних знаннях, перевірку знань та оцінювання рівня їх засвоєння, надаючи консультативну допомогу, та ін.;

3) студент – студент. Партнерська взаємодія студентів у процесі засвоєння знань може відбуватися за участю викладача і без нього. Вона сприяє формуванню і розвитку комунікативних умінь, отриманню ними доступу до кращих зразків виконання навчальних завдань (студентами з вищим рівнем

ACTUAL PROBLEMS OF SCIENCE AND PRACTICE

академічної успішності та розвитку здібностей). Засобами здійснення її можуть бути електронна пошта, відеоконференції тощо.

Взаємодія з освітньою інформацією і віддаленими співрозмовниками (джерелами інформації) розвиває у студентів універсальні уміння дистанційної діяльності, які не формуються за традиційного навчання. Кожна форма дистанційних телекомунікацій має специфіку, що накладає обмеження на освітній процес. Водночас застосування певних освітніх технологій вимагає пошуку адекватних їм телекомунікаційних засобів та інформаційних технологій. Наприклад, для індивідуальних занять інтенсивність взаємодії педагога і студента не так важлива, оскільки для їх забезпечення достатньо використання електронної пошти. Для дистанційних занять у групі, де кількість і якість освітніх взаємодій визначає ефективність навчання, прийнятнішим є режим телеконференцій і форумів.

Підсумовуючи, можна зробити наступні висновки:

1. Дистанційне навчання дає більшу свободу дій щодо вибору конкретного часу навчання для студента.

2. Дистанційне навчання дає більшу свободу дій вибору конкретного часу перевірки робіт для викладачів.

3. Усі матеріали викладені у вільному доступі, студент одразу розуміє скільки необхідно часу для вивчення дисципліни та за якими критеріями його буде оцінено, що робить освіту прозорішою.

Однак, треба підкреслити, що разом з перевагами є певні й недоліки: дистанційне навчання студентів денної форми збільшує навантаження на викладачів та є ризик того, що студенти стануть менше прагнути до самоосвіти і втратять здатність до саморозвитку.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>